

EGY CIVIL TÁRSASÁG EGY ÉVE, AVAGY A SUKORÓI ÖSSZHANG LÉTREJÖTTE ÉS TEVÉKENYSÉGE

LÁZÁR JÚLIA¹

Absztrakt

Az esettanulmány az alig egy éve, természet- és környezetvédelmi célokkal alakult Sukorói Összhang Civil Társaság tevékenységét mutatja be. A Társaság 2025 januárja és decembere között aktív közpolitikai tevékenységet folytatott, több módon tiltakozott egy „nemzetgazdasági érdeknek” minősített kormányzati beruházás, a „Fiatalokért Központ” és a hozzá társuló magánberuházások ellen, amelyek a sukorói partszakasz, sőt, az egész Velencei-tó élővilágát veszélyeztethetik. Ez a természet- és környezetvédelmi munka egyben a Velencei-tó vízpótlásának és vízminőségének megőrzése érdekében szükséges és hathatós kormányzati cselekvés „kikényszerítésére” is irányult. Az esettanulmányban részletesen ismertetésre kerül a Sukorói Összhang Civil Társaság létrejöttének története, a tagok, a támogató szakértők önkéntes munkáján alapuló lakossági fórumok, tüntetések és akciók sora, valamint a petíciók és ismeretterjesztő előadások témái, szervezésük módja és körülményei. Szó esik továbbá a tagok, a támogatók, a helyi és a szélesebb érdeklődő közönség tájékoztatását és informálását lehetővé tevő közösségi média-csatornák felépítéséről, illetve arról a szakértői tevékenységről, amelyet a Társaság más, érdekelt civil szervezetekkel együttműködésben végzett. Az eddig elért eredmények alapján a Társaság tagjai bizakodva néznek a 2026-os év elébe, és egyet biztosan ígérhetnek: nem dőlnek hátra, ha a Velencei-tó, illetve a sukorói partszakasz természet- és környezetvédelmi értékeinek megőrzéséről van szó.

Kulcsszavak: Velencei-tó, civil társaság, természet- és környezetvédelem, önkéntesség, tiltakozó akciók, tüntetések, szakértői munka

A year in the life of an unincorporated association – The establishment and activities of „Sukorói Összhang”

Júlia Lázár

Abstract

This case study presents the activities of the Sukorói Összhang Civil Society that was founded less than a year ago with the aim of protecting nature and the environment. Between January and December

¹ Lázár Júlia, a Sukorói Összhang Civil Társaság tagja.

2025, the unincorporated association carried out active public policy activities, protesting in several ways against a government investment classified as a “national economic interest”, the “Center for Youth”, and the associated private investments that could endanger the wildlife of the Sukorói shoreline and, ultimately, the entire Lake Velence. The protest to protect nature and the environment was also aimed at “forcing” necessary and effective government action in order to preserve the water supply and water quality of Lake Velence. This case study describes the history of the establishment of the Sukorói Összhang unincorporated association, the series of public forums, the demonstrations and actions based on the volunteer work of its members and supporting experts, as well as the topics of petitions and educational presentations and the method and circumstances of their organization. It also discusses the establishment of social media channels to inform members, supporters, local and wider interested public, and the professional activities of the unincorporated association that were performed in cooperation with other interested civil society organizations. Based on the results achieved so far, the members of the unincorporated association look forward to 2026 with confidence, and they promise not to back down when it comes to preserving the natural and environmental values of Lake Velence and the Sukoró shoreline.

Keywords: Lake Velence, unincorporated association, nature and environmental protection, volunteering, protest actions, demonstrations, expert work

HELYZETKÉP EGY TERVEZETT VELENCEI-TAVI BERUHÁZÁSRÓL

A Velencei-tó Magyarország harmadik legnagyobb tava. Szikes tó, azaz sós aláfolyások táplálják. Úgy százévenként hajlamos a kiszáradásra, de képes (volt) regenerálni önmagát. Nagyjából tizenkétezer éves, az életideje felénél tart. A baj csak az, hogy az ezerkilencszázhetvenes évektől kezdve beleavatkozott az életébe az ember. Előbb vasút épült, aztán sztráda, folyamatos a mezőgazdasági művelés, a partokat feltöltötték és körbe betonozták. A beton akadályozza a tó természetes öntisztulását, a beépítések miatt élőhelyek pusztulnak. A szakértők véleménye szerint ma már nem tartható az az álláspont, hogy csak hagyni kell, a tó hadd regenerálja önmagát, miután az ember beavatkozott, a regenerálásban, vízpótlásban, szabad partok fenntartásában segítenie kell. A 2022-es aszály után legalább tervek születtek,² de a kormány már akkor sem szánt ezekre pénzt.

2024 szeptemberében a sukorói önkormányzat összehívott egy lakossági fórumot, ahol a helyi képviselőkön kívül megjelent a megyei közgyűlés elnöke és a HÖÖK-EFOTT képviselője, aki ismertette és bemutatta a – már 2021-ben egy kormányrendelettel megtámogatott, de 2024-

² Kék Bolygó Alapítvány: Javaslat a Velencei-tó fenntartható vízpótlására
<https://share.google/RdhgKcy6w0ZvSHG2g>

ig a lakosság elé nem tárt – sukorói „Fiatalokért Központ” projekt látványterveit.³ A mintegy százfős közönség döbbenetén értesült arról, hogy a tó eddig érintetlen, szabadstrandként funkcionáló partjára – egyben utolsó természetes partszakaszára – egy 2500-3000 fős befogadóképességű hangárt, 110 mobilházat, kempinget és az ezeket kiszolgáló építményeket terveznek. Állami beruházás közpénzből, nem a tó regenerálására, hanem a beépítésre, mert szerintük ez nemzetgazdasági érdek.

1. térkép. A sukorói Fiatalokért Központ terve és egyéb beruházási célterületek

Forrás: A sukorói partszakasz alaptérképe saját jelöléssel ellátva.

Ekkor, 2024 őszén kezdett formálódni a Sukorói Összhang Civil Társaság, amely végül 2025 januárjában alakult meg, elsődleges célja a természetes és épített környezet védelme lett. A megalakuláshoz a végső lökést az adta, hogy 2024. december 12-én megjelent egy kiemelt beruházásról szóló kormányrendelet, lényegében a 2021-es rendelet módosítása,⁴ amelyből kiderült, hogy a tervek nem csak a sukorói szabadstrand, de a teljes északi part beépítéséről szólnak. A rendelet pedig arra jó, hogy felülírja a helyi építési szabályzatot és a környezetvédelmi törvényeket. A rendeletet véleményezni nyolc (!) napig lehetett. Ezt egyének és szervezetek egyaránt megtették, hiszen a teljes Velencei-tó az ország ökológiai magterületének része, a beépítésre kiválasztott terület közvetlen közelében van a Radetzky

³ Előzetes vizsgálati dokumentáció Sukoró – Fiatalokért Központ fejlesztéshez kapcsolódóan Tervszám: K-391/2022. Készült a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 4. sz. mellékletében megfogalmazott formai és tartalmi előírások alapján. HORTUM Tervező és Mérnöktanácsadói Kft.

Lásd: <https://drive.google.com/file/d/1FhPVUIVIAVuK4wo4RwHAJu2QyFRwTTZ/view?usp=sharing>

⁴ A 2024. dec. 12-én kiadott, 2024. dec. 20-ig véleményezhető kormányrendelet: <https://drive.google.com/file/d/14eNaFgNFX6tD4pUDy8M1wRNxyWTckwU2/view?usp=sharing>

Jenő által alapított híres Madárvárta,⁵ a parttól mindössze egy kilométerre a Pákozdi Arborétum.⁶ A Duna-Ipoly Nemzeti Park honlapján – hozzájuk tartozik a védett Madárrezervátum – ez olvasható: „A természeti értékek fennmaradása érdekében a tó vízszintjének szabályozását a természetvédelmi szempontok figyelembevételével kell végezni. A célokat tekintve a terület bővítése az elsődleges feladat, ideértve a még nem háborgatott nádasokat és partmenti réteket, legelőket; megfelelő szélességű és kellően tiszteletben tartott vízi és szárazföldi pufferzóna létrehozása [...], megfelelő mennyiségű és minőségű víz előállítás az üdülési szezont megelőző tavaszi, kora nyári intenzív vegetációs fejlődés és fészkelés időszakában.”⁷ A tervezett beépítés tehát szerintünk ellentétes a Nemzeti Park céljaival, de ellentétes a Természetvédelmi Törvénnyel, az Alaptörvénnyel⁸ és a Nemzeti Biodiverzitás Stratégiával⁹ is.

A Sukorói Összhang Civil Társaság elsődleges célja a természetes és épített környezet védelme, ennek érdekében pedig a sukorói „Fiatalokért Központ” projekt megakadályozása. Az esettanulmányban az egy éve működő civil szervezet tevékenységén keresztül mutatjuk be a természet- és környezetvédelem – pontosabban a Velencei-tó sukorói partszakaszának megőrzése – érdekében végzett önkéntes munkát. A tanulmány első részében ismertetjük az előzményeket, amelyek a sukorói „Fiatalokért Központ” projekt létrejöttéhez vezettek. Kitérünk a civil társaság megalakulásának, működésének és tevékenységének részletes elemzésére, kiemelten a tiltakozás (tüntetés, akciók, petíciók) formáira, illetve a szakértői anyagokra, a lakossági fórumokra, az ismeretterjesztő előadásokra, valamint az információs és kommunikációs módszerekre.

⁵ Madárvárta, Madartani Kutatóállomás.

<https://velenceito.info/latnivalok-a-velencei-to-kornyeken/madarvarta-madartani-kutatoallomas-agard/>

⁶ Pákozdi Pagony. <https://pakozdipagony.vadex.hu/>

⁷ Duna-Ipoly Nemzeti Park.

<https://www.dunaipoly.hu/hu/helyek/vedett-teruletek/adonyi-termeszetvedelmi-terulet/velencei-tavi-madarrezervatum-tt>

⁸ Magyarország Alaptörvénye értelmében: „P) cikk (1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

⁹ „A biológiai sokféleség megőrzésének 2030-ig szóló nemzeti stratégiája” célkitűzései között szerepel a védett és Natura 2000 területek állapotának javítása és a megfelelő természetvédelmi kezelés biztosítása, valamint a leromlott ökoszisztémák helyreállítása, természeti értékek és szolgáltatás-nyújtó képességük megőrzése és helyreállítása.

A SUKORÓI „FIATALOKÉRT KÖZPONT” PROJEKT ELŐZMÉNYEI

Az Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozója (EFOTT) egy 1976-ban alapított nyári zenei fesztivál, Magyarország egyik legrégebbi ilyen jellegű rendezvénye. 2014-ig minden évben más-más egyetem védnöksége alatt és más-más helyszínen került megrendezésre, hogy a nevében szereplő „turisztikai” jelzőnek is értelmet adjon.¹⁰ 2015 után mégis letelepedett a Velencei-tónál. 2019-ig Velence Északi strandon tartották, 2020-ban az EFOTT szervezői, illetve a velencei önkormányzat közötti konfliktus miatt került át a sukorói partszakaszra, de a pandémia miatt csak a következő évben valósult meg. Feltehető, hogy az első itt megrendezett esemény adta a Fiatalokért Központ és a hozzátartozó létesítmények felépítésének ötletét, mert, mint fentebb említettük, az erre vonatkozó első kormányrendelet 2021-ben jelent meg. Az ügy akkor elaludt, a helyi lakosság nem is szerzett róla tudomást.

Az első néhány, sukorói parton tartott EFOTT is borzolta a lakosság egy részének kedélyét, hiszen zajjal és megnövekedett forgalommal, ugyanakkor szinte zéró bevétellel járt, de komolyabb lakossági ellenállás 2024-ig nem szerveződött. Az esemény öt napja tolerálható lenne, de a fesztivál szervezői jóval hosszabb időre, ma már egy teljes hónapra, mégpedig júliusra, a főszezon legmelegebb hónapjára bérlik, jelenleg – a korábbi félmillióhoz képest emelt áron – mindössze 2,5 millióért a teljes partszakaszt. A „turisztika” teljesen eltűnt a programból, viszont felépítenek egy miniatűr várost, nagy hangárokkal, pavilonokkal, sátrakkal, büféekkel, konténerekkel, a teljes partot betérítik homokkal. Erre bárhol máshol, a természetes környezet rombolása nélkül is találhatnának helyet és lehetőséget. A tó csak biodíszlet, hiszen víz már alig van benne. A helyieket személyigazolvány birtokában nappal beengedik ugyan, de a ház- és nyaralótulajdonosokra ez már nem vonatkozik. Aki természetre, nyugalomra vágyik, egy hónapig messze elkerüli a helyet. A vadkacsák és más madarak a nyár egész hátralevő részére elmenekülnek. A rendezvény idején zavaró a megszabott határokon túlmenő zaj, az ottmaradó rengeteg szemét, a letaposott fű, a tóba mosódó homok és mikroműanyag. Kétségbeejtő elgondolni is, hogy ez az állapot akár egész évben fennmaradhat. Első lépésben tehát egy maroknyi civil összefogott, tájékozódni és tájékoztatni próbált, együttműködést keresve az önkormányzattal, a helyi nemzeti parkkal és civil

¹⁰ Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozója.

Lásd: https://hu.wikipedia.org/wiki/Egyetemisták_és_Főiskolások_Országos_Turisztikai_Találkozója

szervezetekkel. Ekkor még informálisan közösségi oldal és zárt csoport alakult, előbb „Nyíltan a Fiatalokért Központról”, majd „Sukorói Összhang” néven.

A 2024. szeptemberi lakossági fórum után elindult az első petíció,¹¹ szórólapok készültek, a csapat tagjai bejárták a teljes tóköznyéket, és igyekeztek az önkormányzatból állásfoglalást kéréselni a tópart és a természetes környezet védelmével, illetve a tervezett beépítéssel kapcsolatban. Még javában gyűltek az első petíció aláírássai, amikor 2024. december 12-én megjelent a kormányrendelet, amely a teljes északi part beépítését kiemelt beruházássá nyilvánította. Ez az eredeti, nyolc hektáros beépítéshez képest már majdnem nyolcvan hektár, a teljes és eddig érintetlen szakasz beépítéséről, magas épületekről, lakóparkról, szállodáról szólt, véletlenül sem a pufferzóna növeléséről, vagy a vízszint helyreállításáról.

1. táblázat. A sukorói Fiatalokért Központ projekt előzményei 2020-2024

Dátum	Esemény	Az esemény tárgya
2020 / 2021	Az EFOTT Sukoróra költözik.	A pandémia miatt az első alkalommal csak 2021-ben rendezik meg a fesztivált.
2021. december 3.	Az 1868/2021. (XII.3). Kormányhatározat megjelenése (a nyilvánosság nem szerez róla tudomást).	Sukoró külterületének fejlesztése, egy Fiatalokért Központ létrehozása, és a parti szakasz egységes fejlesztése.
2024. szeptember 20.	Lakossági Fórum a Fiatalokért Központ ügyében.	A Sukorói Önkormányzat által összehívott fórum, részt vesznek rajta az EFOTT-HÖÖK képviselői és a megyei közgyűlés elnöke is.
2024. december 12.	A 493/2024 számú kormányrendelet, amit 8 napig lehetett véleményezni.	Az egyes beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 83/2021. (II. 23.) Korm. rendelet módosításáról.
2024. december 19.	Sukoró önkormányzatának testületi ülése.	A beruházás támogatását a képviselő testület szoros arányban (4:3) megszavazta.

Forrás: Saját készítésű táblázat

A Velencei-tó környékén lakók és nyaralók közül nagyon sokan, köztük olyan szervezetek is, mint az Alba Natura vagy a Nagytavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége, véleményezték az utóbb

¹¹ A Velencei-tó sukorói partszakaszának védelméért:

https://www.peticiok.com/a_velencei-to_sukoroi_partszakaszanak_vedelmeert#form

493/2024 számmal megjelenő kormányrendelet¹² tervezetét. A társadalmi egyeztetés december 20-án zárult. A véleményeket – nem tudni, miért – a Kulturális és Innovációs Minisztérium címére¹³ kellett küldeni, a hivatalos válasz – amit egyénileg senki nem kapott meg, de hosszas kereséssel megtaláltuk az interneten –, táblázatba foglalva, minden egyes véleményre ugyanaz volt: „A tervezet a kormány döntését hajtja végre, a javaslat ellentétes a kormány céljaival.”

A SUKORÓI ÖSSZHANG CIVIL TÁRSASÁG MEGALKULÁSA

2025. január 8-án 17 helyi és környékbeli lakos, nyaraló- vagy háztulajdonos eldöntötte, hogy megalapítja a Sukorói Összhang Civil Társaságot, majd szükség esetén később egyesületté alakítja. A Társaság elsődleges céljának a természeti- és épített környezet védelmét jelöltük ki. Mivel a december 20-ig véleményezhető kormányrendelet arra utalt, hogy a tervek messze nem csak a 2000-3000 fős befogadóképességű „Fiatalokért Központ” és a 110 mobilházról, hanem egy jóval nagyobb szabású beruházásról (szálloda, lakópark stb.) szólnak, sürgős cselekvésre volt szükség. A sukorói önkormányzat képviselőtestülete 4:3 arányban (egy nem, két tartózkodás) a civilek kérésére még december 19-re összehívott testületi ülésen úgy döntött, támogatja a beruházást.

A fenti okra – és az önkormányzat cselekvésképtelenségére – vezethető vissza, hogy az alaktalan Facebook-csoport helyett, illetve mellett valami jobban működtethető és adminisztrálható formációra vágyott a többség. Reagálnunk kellett a külső támadásokra (maga a megyei elnök a közgyűlésen vádaskodott,¹⁴ több lejárató videót készített ellenünk, a helyi újság hamis információkat közölt¹⁵ stb.), látnunk kellett, hogy hány aktív részvételre hajlandó tagunk van, tudunk-e pénzt összedobni, ha szükség van rá.

¹² A Fiatalokért Központ kialakításához szükséges intézkedésekről szóló 1868/2021. (XII. 3.) Korm. határozat. Megjelent az egyes beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 83/2021. (II. 23.) Korm. rendelet módosításáról. Lásd: https://drive.google.com/file/d/1pZyQhI9EL_L4IY08lh0GKnHkdrUt4-Sx/view?usp=sharing

¹³ tarsadalmiegyeztetes@kim.gov.hu

¹⁴ A Sukorói Összhang a Fejér Vármegyei Közgyűlés 2025. január 31-i ülésének jegyzőkönyve alapján nyílt levélben válaszolt Molnár Krisztián elnök állításaira: <https://docs.google.com/document/d/1jYkvLRF76GcNg5YkcVizxfv1piygkln8/edit?usp=sharing&oid=112661800974481365414&rtpof=true&sd=true>

¹⁵ A Sukorói Összhang helyreigazítási kérelme a FEOL 2025. március 1-i, sukorói megmozdulás elé időzített cikkével kapcsolatban:

Az alapító tizenhét tagból majdnem mindenki azóta is lehet számítani, és mindig újabb emberek csatlakoznak hozzánk, illetve támogatnak minket. A civil társaság alkalmas szervezeti forma ahhoz, hogy összefogjon valamilyen célzott tevékenységet, de nem egyesület, tehát nem jogi személy: megfigyelőként részt vehetünk például egy önkormányzati testületi ülésen, de nem szólhatunk hozzá, jogi eljárásban nem lehetünk ügyfél. Az egyesület alapítása több jogot ad, de sok pénz, energia és felelősség – gondolkozunk rajta. Addig is vannak szövetségeseink: formális és informális civil szervezetek: az Alba Natura Civil Alapítvány, a Nagy Tavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége, az Élhető Velence Egyesület, a Fertő Tó Barátai Egyesület, a Gárdony Coworking CivilPont, a Gárdonyi Visszhang, a Közös a Velencei-tóért, a Stop Avalon Tata, a Tegyük Együtt Tudatosan Településünkért Egyesület (TETT), a Velence 2005 Horgász Egyesület, a Velencei-tavi Közösségi Cargo-bike és az Önkéntesek a Velencei-tóért. Szerencsére egyre többen támogatnak minket, de mi is részt vettünk például a Pusztavám melletti Cica-homok bányató megóvásáért szervezett tüntetésen.

A SUKORÓI ÖSSZHANG CIVIL TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA 2025. JANUÁR ÉS DECEMBER KÖZÖTT

Amint a fentiekből kiderül, még a civil társaság megalakulása előtt levelet küldtünk az állami beruházások társadalmi koordinációjáért felelős államtitkárnak, a kultúráért és innovációért felelős miniszternek, a helyi országgyűlési képviselőnek, a megyei közgyűlés elnökének, az építésügyi miniszternek a Fiatalokért Központ ügyében. Vagy nem is válaszoltak, vagy annyit írtak, hogy az ügyben nem ők az illetékesek.

A Sukorói Összhang Civil Társaság megalakulása után, 2025. január 15-én, közérdekű bejelentés formájában javaslatot írtunk a települési jegyzőnek, hogy a sukorói partszakasz területét helyezze ideiglenes védettség alá. Erről ugyanis dönthet az önkormányzati testület, és az eljárást a jegyző készíti elő az 1996. évi LIII. természetvédelmi törvény 25. paragrafus 2. bekezdése¹⁶ alapján.

A kérelmet elutasították, holott az egyik nagy tavunk természetes partszakaszának védelmére számtalan szakmai érvet fel lehetett volna hozni.

<https://docs.google.com/document/d/1N7c0Y3FcjZaoedLzJ9zvQtBwTX4rXXEX/edit?usp=sharing&oid=112661800974481365414&rtpof=true&sd=true>

¹⁶ Az 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600053.tv>

Tevékenységünk az elmúlt egy évben hét különböző területre terjedt ki:

- lakossági fórumok,
- tüntetések- és
- akciók szervezése,
- petíciók indítása,
- ismeretterjesztő előadások tartása,
- a tagság, a támogatók, a helyi lakosság és az érdeklődő nagyközönség széleskörű és rendszeres tájékoztatása,
- szakértői tevékenység összefogása, azaz a környezetvédelmi hatóságnak benyújtott szakanyag elkészítése.

Lakossági fórumok. A Velencei-tó északi és déli partján – 2025. február 17-én a gárdonyi Nemzedékek Házában, majd 2025. február 21-én Sukorón, a Kultúrházban (mellékszál: a ház a felújítása után néhány hétig büszkén viselte a Civilház nevet, majd a feliratot egyszer csak visszacserélték a jól bevált „szocreál” Kultúrház névre) – lakossági fórumokat tartottunk. A fórumok nagy érdeklődés mellett, 200-250 fő aktív részvételével zajlottak.¹⁷ Mindkét fórumon bemutatkozott az Összhang, a „Fiatalokért Központ” körül kialakult helyzetet prezentációban ismertettük.¹⁸ Ezt követően különböző szakértők beszéltek röviden a szakterületükről: természetvédelemről és élőhelyekről; sikeres balatoni érdekvédelmi kampányokról; az Alba Natura Civil Alapítvány, valamint a Nagy Tavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége munkájáról, a Sukorói Összhang Civil Társaság addigi tevékenységéről és terveiről.¹⁹ A fórum második részében kérdéseknek és válaszoknak adtunk helyet.

Tüntetések. 2025. március 1-én tüntetést szerveztünk a sukorói piactéren, ezen cirka 500-an vettek részt. A Hyde-park mintájára (Speaker’s Corner) Összhang-sarok néven szót adtunk annak, aki előre jelezte, hogy szólni kíván, és megadta a felszólalása témáját is. Ekkor ismertettük a Sukorói Összhang 12 pontját, „Mit kíván az Összhang?” címmel:

1. Diktátumok helyett párbeszédet!

¹⁷ A Sukorói Összhang Civil Társaság lakossági fóruma Sukorón:

<https://youtu.be/7oghJllscHM?si=vDTIIHOKXeAmNg0t>

¹⁸ Veszélyben az északi part címmel Kovács Attila tartott prezentációt a lakossági fórumokon: <https://youtu.be/xxhsr4e9HJM?si=Bt8qOP-Qn2mNdi88>

¹⁹ Az előadók: Lendvai Gábor biológus, Kernya Gábor környezetmérnök, Horányi Tibor (Alba Natura és Nagytavak), Horváth Bence joghallgató, az Összhang képviselőjeként Berki Ervin (a civil társaság vezetője), Kovács Attila, Schultz György (tagok) és a moderátor, Lázár Júlia.

2. Titkolózás helyett nyilvánosságot!
3. Élőhelyrombolás helyett vízpótlást, épületek helyett fákat!
4. Bulinegyed helyett kulturált SZABADstrandot!
5. A fiataloknak nem központot, hanem jövőt!
6. Független szakértőket az oligarchák helyett!
7. Az elhíresült, és azóta magántulajdonba került kaszinótelek visszaállamosítását!
8. A sukorói önkormányzat elővásárlási jogának érvényesítését!
9. Az EFOTT és Sukoró közti szerződés újratárgyalását a lakosság bevonásával!
10. A falut óvja zajvédő fal, ne a beruházásokat!
11. A Kovács Katalin Akadémia előtti partszakasz legyen mindenki számára hozzáférhető!
12. Legyen kiemelt kormányzati program a Velencei-tó természetes állapotának helyreállítása!

Akciók. Elhatároztuk, hogy fásítással árnyékot teremtünk a sukorói szabadstrandon. Megtudtuk, hogy 2024 augusztusában a „10 millió Fa” helyi koordinátora, sukorói lakos és hozzáértő szakember, már felajánlotta a helyi önkormányzatnak, hogy 100 nagy fa ültetését, utógondozását vállalná. Így a pályázat segítségével körülbelül 10 milliós értékkel és árnyas partszakasszal gazdagodhatna a falu. A válasz egy mondatból állt: „A strand kezelője nem járul hozzá.” Az azonban nem derült ki, hogy ki a strand kezelője, és miért nem járul hozzá. A fák így Lovasberénybe kerültek 2025. március 1-én, a „Nemzeti Faültetés Napján”, tehát a falu ettől az ajándéktól elesett.

A Sukorói Összhang Civil Társaság ennek tudatában jelentkezett a „Nemzeti Faültetés Napjára”, az önkormányzat a mi megkeresésünket is hárította, végül a sokadik körben kiderült, hogy a Vízügyi Igazgatóság az illetékes, és meg is adta az engedélyt négy platán elültetésére a vízparton, az általunk GPS-koordinátákkal kijelölt helyen. A fákat a tagok összeadott pénzéből vettük, és azóta is gondozzuk, az első csemetéket megviselte az időjárás, vagy a rosszindulatú emberi beavatkozás, ezeket pótoltuk.

Szerveztünk szemétszedési napot is, de az egyik nagyobb hatású akciónk a „Tűzzel a vízért” elnevezésű, néma fáklyás kiállítás volt, amit a Velencei-tó körül nyolc helyszínen és a kiszáradt pátkai víztározónál szerveztünk meg 2025. szeptember 20-án, két nappal az őszi napéjegylenlőség előtt, majd a sukorói szabadstrandon egy hatalmas máglyával és tűztáncsal zártunk, a tó vízszintje ugyanis a nyár folyamán a minimumszint (140 cm) felére apadt, és mi így is jelezni akartuk, hogy meggyőződésünk szerint az adófizetők pénzét a természetes állapotok (partfal, vízszint) helyreállítására és nem kártékony beépítésre kellene fordítani.

Egyik kedves projektünk, ami talán többeket összehoz: Sukoró Budapest felőli szélén, egy használaton kívüli buszmegállóban „Könyvmegállót”²⁰ alakítottunk ki.

Petíciók. Második petíciónkat „Mentsük meg a Velencei-tó élővilágát!” felhívással tettük közzé,²¹ címzettjei: Tessely Zoltán, a Velencei-tó fejlesztéséért felelős kormánybiztos és országgyűlési képviselő és Dr. Molnár Krisztián, a Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács (VVVTFT) elnöke. Követeléseinket hét pontban fogalmaztuk meg, ebből öt követelés alapvetően a Velencei-tó vízutánpótlásának, vízgazdálkodásának, biológiai állapotának és nádgazdálkodásának helyreállítására vonatkozott, valamint kértük a korábbi „tőrehabilitációs” program költségeinek felülvizsgálatát. Két pontban követeltünk egy átmeneti tópartbeépítési moratóriumot és a vízminőség javítását, illetve a tópartra tervezett beruházásokkal kapcsolatban további lakossági és civil környezetvédelmi egyeztetéseket. Az aHang-on²² levélküldő kampányt indítottunk, majd az első petíciónkat is áthelyeztük a felületükre. 2025. november 7-én ugyanis az önkormányzat honlapján megjelent egy közlemény, miszerint a „Fiatalokért Központ” ügyében előzetes környezetvédelmi eljárás indul. 21 napig lehetett a hatósághoz fordulni e-papíron vagy e-mailben. Levélsablonunk felhasználásával több mint ezren küldték el a véleményüket a megyei környezetvédelmi hatóságnak.

Ismeretterjesztő előadások. 2025. tavaszán „Összhangban a természettel” címen ismeretterjesztő sorozatot indítottunk a Sukorói Kultúrházban, áprilisban és májusban, két-két hétfő estén. Meghívottjainktól magunk is sokat tanultunk.²³ Az első előadásra egy biológust kértünk fel, aki már a fórumainkon is velünk volt. Előadásának címe: „A Természet

²⁰ Könyvmegálló: https://drive.google.com/file/d/1NXWs_ggC3qPkqGLNthFC5uBxxdD5vADl/view?usp=sharing

²¹ A második petíciónk, Mentsük meg a Velencei-tó élővilágát! címmel elérhető itt: <https://szabad.ahang.hu/petitions/mentsuk-meg-a-velencei-to-elovilagat>

²² A levélküldő kampányunk, illetve az aHangra áttett első petíciónk: https://szabad.ahang.hu/petitions/a-velencei-to-sukoroi-partszakaszanak-vedelmeert-1?share=3e085934-33f5-493f-9376-e669aff0dfa1&source=szabadahang-email&utm_medium=szabadahang&utm_source=szabadahang-email

²³ A természet nyelvén. Lendvai Gábor biológus nyitja a sukorói előadássorozatot. Lásd: https://www.feol.hu/helyi-kozelet/2025/04/a-termeszett-nyelven-lendvai-gabor-biologus-nyitja-a-sukoroi-eloadassorozatot#google_vignette

Szép lett volna a helyi önkormányzat tudósítása, ha az utolsó mondat nem teljes mértékben félrevezető: „Az eseményt Sukoró község szervezi.” Ezúton is közöljük, az eseményt, ahogyan a teljes eseménysorozatot, a Sukorói Összhang Civil Társaság szervezte, az önkormányzat és bárki más segítségével, a köz öröme és okulására. A meghívottak között viszont szerepelt a helyi önkormányzati testület, a tókönyv minden polgármestere, a megyei közgyűlés elnöke és a helyi országgyűlési képviselő. Egyikük sem méltatta sem az ügyet, sem minket a figyelmére.

útján: ökológia, természetvédelem, fenntarthatóság”.²⁴ A második előadás a „Szépség, kaland, barlangkutatás” címet kapta.²⁵ A harmadikkal már a tóra közelítettünk, a „Szikes tavak: hidrológiai háttér”²⁶ témában. A negyedik alkalommal levetítettük az Eltékozolt vizeink című filmet,²⁷ és meghívtuk a rendezőt.²⁸ Kísérőfilmnek megnéztük a lényegében a felhívásunkra készült – tragikomikus – kisfilmet: „Épületvédők a természet ellen a Velencei-tónál”.²⁹ Minden eseményünk teltházas volt, a folytatást tervezzük.³⁰

Kapcsolattartás, tájékoztatás. A megalakulással egy időben kezdtük el szervezni a tagság kapcsolattartási formáit, a csatlakozni kívánókat megszólítottuk a közösségi oldalainkon, hogy ötleteikkel, felajánlásaikkal és kérdéseikkel keresni tudják az Összhangot. Támogatóink részére elindítottunk egy hírlevelet. Létrehoztunk egy Youtube-csatornát³¹, ahová feltöltöttük a fórumaink és előadásaink anyagát, valamint a közben készített, rövidebb anyagainkat, hogy a helyi lakosok, támogatók és a tágabb érdeklődő közönség is nyomon követhesse a tevékenységünket, ismeretterjesztő előadásainkat, illetve értesülhessen a várható akciókról, eseményekről és az eredményeinkről.

2024 decembere és 2025 márciusa között a sajtó folyamatosan követte a tevékenységünket. Már első körben, a civil társaság megalakulása előtt írt rólunk a Portfolio,³² a Greenfo,³³

²⁴ Az előadó, Lendvai Gábor, szakmai pályafutását Vácrátóton, az MTA Botanikai és Ökológiai Kutatóintézetében kezdte, majd az Egyesült Államokban, a Texas-i Egyetemen (University of Texas, Austin) folytatta, ahol tudományos fokozatot szerzett az evolúcióbiológia (PhD) és a matematikai statisztika (MA) területén. Magyarországra 2003-ban tért vissza, és azóta ökológiai és evolúcióbiológiai problémákkal, konzervációbiológiai kérdésekkel, valamint a fenntarthatóság és a természeti környezet kapcsolatával foglalkozik.

²⁵ Az előadó Tarsoly Péter földmérő mérnök, geoinformatikai szakmérnök, okleveles geoinformatikus, barlangkutató; a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének, a Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottságnak, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Vulkánszpeleológiai Kollektívájának tagja, a Styx Barlangkutató Egyesület vezetőségi tagja, a Nemzetközi Barlangtani Unió Pszeudokarszt Bizottságának tagja.

²⁶ Az előadó Padisák Judit limnológus-ökológus, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, a szikes tavak szakértője.

²⁷ Eltékozolt vizeink: <https://youtu.be/1POpC3VJthU?si=XGHXy3VgclRhDB61>

²⁸ Szendőfi Balázs halkutató, természetfilmes, zeneszerző, basszusgitáros. Igazi reneszánsz ember, hazai környezetvédő körökben mindenki ismeri a munkásságát. A zeneszerzőből lett halkutató természetfilmjeit évek óta vetítik a hazai és a nemzetközi médiumok.

²⁹ Litkai Gergely, Szabó Balázs Máté és Szendőfi Balázs filmje:

<https://youtu.be/hTbkClNGyl?si=n9YXsGTcMtValGHq>

³⁰ Összhangban a természettel, plakát, az érintett táimakkal és az előadók nevével:

<https://docs.google.com/document/d/1RE8NCGQofeGlnyhhDGkFB6JzWa7cBCPf/edit?usp=sharing&ouid=112661800974481365414&rtpof=true&sd=true>

³¹ A Sukorói Összhang Youtube csatornája: <https://www.youtube.com/@Sukor%C3%B3i%C3%96sszhang>

³² „Grandiózus ingatlanfejlesztést tenne lehetővé a legújabb kormányrendelet a Velencei-tó partján”.

Lásd: <https://www.portfolio.hu/ingatlan/20241213/grandiozus-ingatlanfejlesztest-tenne-lehetove-a-legujabb-kormanyrendelet-a-velencei-to-partjan-729697>

³³ „Újabb NER merénylet a Velencei-tó ellen”. Lásd: <https://greenfo.hu/hir/ujabb-ner-merenylet-a-velencei-to-ellen/>

részletes tényfeltáró cikket közölt az Átlátszó,³⁴ majd a tőlük átvett adatokra alapozva a Telex,³⁵ a Menedzsment Fórum,³⁶ a HVG Online³⁷ és a Népszava.³⁸

Ahogy a „Fiatalokért Központ” és tágabb értelemben a Velencei-tó természeti és környezetvédelmi értékei védelmének ügye egyre inkább kibontakozott, a lakossági fórumaink előtt, alatt és a tüntetésünk apropóján egyre több újságíró, rádiós- és televíziós csatorna keresett meg minket. Örömmel vettük a 444,³⁹ a HVG Print,⁴⁰ a Magyar Hang,⁴¹ a Városi Kurír,⁴² a Válasz Online,⁴³ a Klubrádió,⁴⁴ az RTL Klub,⁴⁵ a Szabad Európa Online,⁴⁶ a Millásreggeli,⁴⁷ a Magyar Narancs⁴⁸ és a helyi lap, a Fejér Megyei Hírlap⁴⁹ érdeklődését, a

³⁴ „Az elbukott sukorói kaszinóváros helyszínén most NER-orosz érdekeltség építene hasonló komplexumot”. Lásd: <https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/12/23/az-elbukott-sukoroi-kaszinovaros-helyszinen-most-ner-orosz-erdekeltseg-epitene-hasonlo-komplexumot/>

³⁵ „Szabadidőközpont épülne a sukorói kaszinóváros helyén, de a helyiek és a környezetvédők tiltakoznak”. Lásd: <https://telex.hu/belfold/2024/12/23/szabadidokozpont-epulne-a-sukoroi-kaszinovaros-helyen-de-a-helyiek-es-a-kornyezetvedok-tiltakoznak>

³⁶ „Gyurcsány Ferenc után most Rahimkulov jelent meg Sukoró körül”.

Lásd: <https://mfor.hu/cikkek/kozelet/gyurcsany-rahimkulov-sukoro-uj-beepites-terv.html>

³⁷ „Sukoró újracsomagolva: Gyurcsány kaszinóját megfúrta a Fidesz, helyette most ifjúsági buliközpontot húznának fel”. Lásd: https://hvg.hu/gazdasag/20241230_Sukoro-Velencei-to-Fiatalokert-Kozpont-bulikozpont-Fidesz-Gyurcsany-kaszino-Kings-City-epitkezes?utm_term=Autofeed&utm_medium=Social&utm_source=Facebook#Echobox=1735543364

³⁸ „Kaszinó helyett buliközpont – Már tetszik a Fidesznek az új sukorói King's City”.

Lásd: https://nepszava.hu/3263106_sukoro-orban-kormany-rendelet-bulikozpont-kaszino-king-city

³⁹ „Alig maradt beépíteni való partszakasz a Velencei-tavon, de a kormány talált egyet”.

Lásd: <https://444.hu/2025/02/05/alig-maradt-beepiteni-valo-partszakasz-a-velencei-tavon-de-a-kormany-talalt-egy-et>

⁴⁰ „Sukoró kettő, NER-módra: szinte bármit építhet a tó partjára egy orosz-magyar oligarcha érdekeltsége”.

Lásd: https://hvg.hu/360/20250205_hvg-A-to-nem-tagas-sukoro-ingatlan-fejleszt-es-kiemelt-beruhazas-velencei-to-civilek

⁴¹ „Betonba öntenék a Velencei-tó északi partját”. Lásd: <https://hang.hu/magyar-hang-plusz/velencei-to-sukoro-kormany-beruhazas-rahimkulov-civilek-172427>

⁴² „Sukoró '2025: Gyurcsány-kormány helyett Orbán-kormány, Joav Blum helyett Ruszlan Rahimkulov”. Lásd: <https://varosikurir.hu/sukoro-2025-gyurcsany-kormany-helyett-irban-kormany/>

⁴³ „Most a Gyurcsány-korszakban elhíresült sukorói tópartot építené be a NER”. Lásd: <https://www.valaszonline.hu/2025/02/07/sukoro-telek-ner-velencei-to-fiatalokert-kozpont-efott-szabadstrand-vizpart-rahimkulov/>

⁴⁴ Klubrádió, Esti Gyors, a 35. perctől: https://www.klubradio.hu/adas?hanganyag_id=47024

⁴⁵ „Nem árulták el, mit terveznek”. Lásd: <https://www.facebook.com/RTLhizado/videos/1279109043164254/>

⁴⁶ „Sukorói beruházás: lakossági fórum és tüntetés a tópart beépítése ellen”.

Lásd: <https://www.szabadeuropa.hu/a/sukoroi-beruhazas-lakossagi-forum-es-tuntetes-a-topart-beepitese-ellen/33306909.html>

⁴⁷ Millásreggeli podcast – Sukorói építkezések és inflációs adatok, 35.00-tól: <https://millasreggeli.hu/cimke/sukoro/>

⁴⁸ „Tüntetést rendeznek a sukorói beruházás ellen”. Lásd: <https://magyarnarancs.hu/belpol/tuntetest-rendeznek-a-sukoroi-beruhazas-ellen-274896>

⁴⁹ „Velencei-tó: Az északi partjának védelmében demonstráltak”. Lásd: <https://www.feol.hu/helyi-kozelet/2025/03/velencei-to-eszaki-part-demonstracio>

24.hu,⁵⁰ majd az Átlátszó⁵¹ újabb megkeresését. Ezek az írások lehetőséget adnak a közös ügy alaposabb megismerésére, illetve illusztrálják, hogy milyen háttérrel adhat egy természetvédelmi, környezetvédelmi ügy képviselőjéhez a sajtónyilvánosság.

A nagy nyilvánosság hatására természetesen megindultak ellenünk a támadások (lejárató videók, az oldalainkon felbukkantak a trollok), de az önkormányzat és a megyei hatóságok kénytelenek voltak meggondolni a további lépéseiket – már nem tehettek meg bármit minden ellenállás nélkül.

Szakértés, szakanyagok összeállítása. Az Alba Natura, illetve a Nagytavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége⁵² segítségével, valamint a Környezeti menedzsment és Jog Egyesület (Environmental Management and Law Association, EMLA) közreműködésével, a Fejér megyei Környezetvédelmi Hatóság számára, összeállítottunk egy szakanyagot.⁵³ A szakanyag kitér a sukorói partszakasz 1964 és 1998 közötti állapotának rögzítésére, ezt légifotókon is bemutatja, kitér a védett növények létezésének bizonyítására, a sukorói evezőspálya part menti élőhelyeinek, védett értékeinek részletes, szakértők általi ismertetésére, csatoltuk Lendvai Gábor biológus szakvéleményét.⁵⁴ Mivel nagyon fontos dolgokat említ, idézzük: „A természetes tavak nem függetlenek közvetlen környezetüktől, hanem azzal fizikai és funkcionális kapcsolatban állnak. Ezt a kapcsolatot a tavak parti zónája teremti meg, ami a tó partjának azt a szakaszát jelenti, ahol a tó vízének hatása a felszínen és a talaj felsőbb rétegeiben időszakosan vagy folyamatosan érvényesül. Ez az a terület, amit a tó vízszintemelkedése során előnt, ahová a víz által szállított hordalékot és egyéb vízbe került anyagot lerakja, és ez az a terület, ami környezeti feltételeinél fogva egy sajátos élővilágnak is élőhelyet nyújt. Ez különösen igaz a szikes tavak esetében, ahol a tó öntisztulása természetes, menedékes part hiányában nem történik meg, miként a tóban élő gerinces és gerinctelen

⁵⁰ „»Ha a Gyurcsány-féle kaszinót meg lehetett akadályozni, akkor talán ezt is« – a helyiek nem akarnak szabadidőközpontot a Velencei-tó mellé”. Lásd: <https://24.hu/belfold/2025/03/04/sukoro-szabadidokozpont-velencei-to-lakossagi-tiltakozas-video/>

⁵¹ „»Amit betonból el lehet képzelni, az mind épülne ide« – a tópart beépítése ellen tiltakoznak Sukorón”. Lásd: <https://atlatszo.hu/orszagszerte/2025/03/06/amit-betonbol-el-lehet-kepzelni-az-mind-epulne-ide-a-topart-beepitese-ellen-tiltakoznak-sukoron/>

⁵² Nagytavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége: <https://nagytavak.hu/rolunk/>

⁵³ A 2025. november végén a Fejér megyei környezetvédelmi hatóságnak benyújtott szakanyagunk: https://drive.google.com/drive/folders/1AafyYHmDrkn7O9LQydsDTytZMoEcuLCE?usp=drive_link

⁵⁴ Lendvai Gábor Debrecenben végzett biológus szakon, ökológiai szakiránnyal, majd a Magyar Tudományos Akadémia Botanikai Kutatóintézetében dolgozott öt évig. Ezután az Egyesült Államokba ment tanulni és dolgozni, ahonnan tizenegy évvel később tért vissza. Ma szabadúszó ökológusként kutat, cikkeket ír, természetfotókat készít és előadásokat tart.

állatok java része sem képes szaporodni a parti zóna által kínált környezeti viszonyok hiányában. A parti zóna egyediségét jelzi, hogy ott olyan állatok és növények élnek és olyan élőlényközösségek alakulnak ki, amelyek a tó egyéb részéről és a tavat övező szárazföldről is teljes mértékben hiányoznak. A parti zóna egy szikes tó egészséges ökológiai állapotának hosszú távú fennmaradásához elengedhetetlen. Természetes parti zóna nélkül a szikes tó halálra van ítéltve. A hatályos jogszabályok szerint egy szikes tó, mint természetvédelmi terület elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének védelme. A Velencei-tó egy szikes tó, amelynek teljes területe természetvédelmi terület. A fentieknek megfelelően a Velencei-tó teljes területének elsődleges rendeltetése szintén az ott található természeti értékek, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme.” A 2. táblázatban összegezzük a Sukorói Összhang Civil Társaság 2025-ös tevékenységét.

2. táblázat. A Sukorói Összhang Civil Társaság tevékenységének összefoglaló táblázata, 2025. január - december

Időpont	A tevékenység formája	A tevékenység célja, tartalma	Címezett/közönség
2025. január 15.	Közérdekű bejelentés.	A sukorói partszakaszt helyezték védettség alá.	Sukorói Önkormányzat.
2025. február 17.	Lakossági fórum.	A Sukorói Összhang Civil Társaság megalakulásának bejelentése és bemutatkozása, szakértői előadások.	Sukorói lakosság
2025. február 21.			Gárdonyi lakosság + tókörnyék
2025. március 1.	Tüntetés a Sukorói Piac téren.	Tiltakozás, véleménynyilvánítás, tagtoborzás.	Sukorói lakosság és tókörnyék.
2025. március 1.	Akció (faültetés) a sukorói partszakaszon.	„A remény fája” faültetési akció.	A civil társaság közös akciója a sukorói lakossággal és a tó körül élőkkel.
2025. április-május	Felvilágosító előadássorozat.	Természet- és környezetvédelmi ismeretterjesztés.	Sukorói lakosság, tókörnyék.
	Kommunikációs csatornák kiépítése (Youtube, Hírlevél, szórólapok).	Informálás, tájékoztatás.	Szélesebb társadalmi közönség.
2025. május 19.	A 2. petíció indítása.	„Mentsük meg a Velencei-tó élővilágát!” társadalmi összefogás.	Helyi lakosság, szélesebb társadalmi közönség.
2025. szeptember 20.	Akció szervezése.	„Tűzzel a vízért” akció, nyolc helyszínen a tó körül.	A Velencei-tó lakosság, szélesebb társadalmi közönség.
2025. november 7-e és 28-a között	Levélküldő kampány szervezése.	Közpolitikai tevékenység.	Több mint ezer levelet kapott a kampány keretében a hatóság.

2025. november 7-e és 28-a között	Szakanyag összeállítása.	„Eltékozolt vizeink” címmel az Alba Natura, illetve a Nagytavak és Vizes Élőhelyek Szövetsége segítségével és az EMLA közreműködésével.	Szélesebb társadalmi és szakmai közönség.
2025. december	Részvétel a közmeghallgatáson.	Közpolitikai tevékenység.	Sukorói Önkormányzat.

Forrás: saját készítésű táblázat.

A TAGOK ÉS ÖNKÉNTESK MUNKÁJA A SUKORÓI ÖSSZHANG CIVIL TÁRSASÁG MŰKÖDÉSE ÉRDEKÉBEN

A Társaság 17 alapító tagján kívül körülbelül még ennyien tagjai a szervezők Messenger- és Google-csoportjának, de mivel ez a körülbelül harminc ember a tó körül él, vagy a közelben van nyaralója, ezért rendszeresek – és fontosak – a személyes találkozók is. Ugyanakkor a szervezet holdudvara ennél jóval nagyobb: hírlevelet küldünk ki további 30-40 támogatónak, a nyilvános közösségi oldalon a követőink száma meghaladta az 1200-at, az oldal népszerű posztjainak akár százezres az elérése, a fórumainkon és más rendezvényeinken többszázan vettek részt az elmúlt egy év alatt. Nem „toborzunk”, de örülünk mindenkinek, aki a tájékoztatóink, fórumaink, rendezvényeink után csatlakozik, kérdez, támogat. Az emberek aggódnak a természetes környezetük miatt, ezért sokan érdeklődnek vagy kérdeznek, jóval kevesebben vannak viszont azok, akik feladatot is vállalnának vagy akár csak a nevüket adnák valamihez.

A Társaságból körülbelül tízen végezzük a munka oroszlánrészét, mint például: kezelni kell a levelezésünket, az internetes oldalainkat, a Youtube-csatornát, szervezni a rendezvényeket, követni és lereagálni a legújabb fejleményeket, kapcsolatot tartani a támogatókkal, a sajtóval, az intézményekkel, nevelni, öntözni a fáinkat, rendben tartani a 2025 késő őszen létrehozott „Könyvmegállót”, részt venni az önkormányzat nyilvános ülésein, reagálni az ott történetekre. A civil társasági forma, mint ahogy már fentebb ismertettük, korlátozott közpolitikai aktivitásra ad lehetőséget, de képviselője, mint bárki más, jelen lehet az önkormányzat ülésein. A sukorói önkormányzati testületnek egyetlen független képviselője van, így a testületi tagokat meggyőzni – például egy kiemelt kormányrendelet veszélyeiről – nehéz. Ezért kizárólag a nyilvánosság segítségével és a törvény erejével tudunk nyomást gyakorolni.

Amennyiben valamiért, például a megyei környezetvédelmi hatósággal szemben, jogi személyként kell megjelenünk, akkor ezt a testvérszervezetek, az Alba Natura vagy a Nagytavak Szövetsége segítségével tehetjük meg. Ők kötöttek minket össze olyan jogi szervezetekkel, mint a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) vagy a Környezeti menedzsment és Jog Egyesület (EMLA). Tőlük és a támogatóink soraiban felbukkanó jogászoktól is kaptunk jogi tanácsot.

A tanács szerencsére ingyenes, de ha perre kerülne sor, az már pénzbe kerül, ahogy minden más: szórólap, plakát, hangosítás, terembérlet. Mivel a Társaság nem kezelhet pénzt, a költségeinket a tagok fedezik. Nem azért, mert gazdagok vagyunk, hanem mert egyelőre nem látunk más megoldást. Fontolgatjuk viszont, hogy egyesületté alakulunk. Ehhez nem csak anyagi, de további emberi erőforrásra lenne szükség. A legaktívabb tíz ember az elmúlt egy évben legalább 1000 munkaórát áldozott a közösség ügyének. Csak ennek a – természetesen nem honorárium ellenében összeállított – esettanulmánynak az elkészítése is 30-40 munkaórát vett igénybe.

Maroknyi csapatunk tehát hullámszó lelkesedéssel – mindannyian fáradunk – dolgozik. Egészségesen sokszínűek vagyunk, mindenki máshoz ért. Egy-egy közös kirándulás, forraltborozás, kötetlen találkozás segít abban, hogy erősítsük egymást, és együtt maradjunk.

ÖSSZEGZÉS, AVAGY HOL TARTUNK, MI VÁRHATÓ

A Sukorói Önkormányzat – némi nyomásra – 2025 decemberében megtartott közmeghallgatásán részt vehettünk, arról a nyilvános közösségi oldalunkon be is számoltunk. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága részletes – és lényegében támogató – választ küldött a megkeresésünkre.⁵⁵

A kérelmező minisztérium, feltehetőleg a komoly lakossági ellenállás hatására, az eljárás szüneteltetését kérte. Ezt tekinthettük volna akár győzelemnek is, de jogászok szerint ez a beruházók taktikájának a része. A jogi szakvélemény szerint a szünetelést csak minden ügyfél beleegyezésével lehet engedélyezni, ez ugyanis a beruházók egyik eszköze – szüneteltetik az eljárást, ezáltal elhúzzák azt és elodázzák, hogy elutasítsák a kérelmet. Miközben, ha nem szünetelne, akkor a hatóságnak döntenie kellene és esetleg el is utasítaná. A javaslatuk: kérni

⁵⁵A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának válasza:

https://drive.google.com/file/d/1QfFMUoz_fjEgjdqfE7u9ZraQB2p8Dj7L/view?usp=sharing

az eljárás folytatását (ezt minden ügyfél megteheti), egyúttal pert indítani a szünetelő végzés ellen, ezzel beszorítva a beruházót, hogy ne tudja pótolni a kérelem hiányait fél éven át, következmények nélkül.

Az eljárás folytatását kértük, a hatóság 30 nappal meghosszabbította a saját határidejét, a válasz A: a beruházás engedélyezése, B: az engedély elutasítása, C: teljes környezeti hatásvizsgálat előírása lehetett volna.

Végül, a hatóság az eljárás megszüntetésének megszüntetését megszüntette, mert a kérelmező minisztérium nem adta be nyolc napon belül a kért hiánypótlást. Perelhetnénk persze ezt a határozatot is, de esetünkben ez most fölös erőpazarlás lenne.

A levélküldő kampányunkat követően és az eljárás megszüntetéséről szóló első határozat után az Állami Számvevőszék kiadott egy jelentést a Velencei-tó vízpótlásáról. Erre az illetékes minisztériumnak 30 napon belül reagálnia kell.⁵⁶ „A Velencei-tó fenntartható vízpótlásának megteremtése érdekében tett intézkedések ellenőrzése” című (2025-ös) jelentés azt vizsgálja, hogy miért alakult ki tartós vízhiány a tóban a meglévő vízpótló rendszer ellenére, és milyen intézkedések/hiányosságok befolyásolták a helyzet rendezését. Az ÁSZ javasolta a miniszternek, hogy

- hozza meg a rehabilitációs tervek végrehajtásához szükséges irányítói döntéseket;
- indítson célzott kutatásokat és hatástanulmányokat az alkalmazkodóképesség növelésére (a klíma, a turizmus, a helyi közösségek, a térségi gazdaság és a természetvédelem szempontjainak figyelembevételével); és
- vizsgálja felül a vízpótló rendszer elemeihez kapcsolódó másodlagos hasznosítás kereteit, és szükség esetén módosítsa azokat.

Kétségek között, mégis bizakodva vágunk neki az új, 2026-os évnek. Egy biztos: nem dőlünk hátra.

⁵⁶ Az Állami Számvevőszék jelentése: A Velencei-tó fenntartható vízpótlásának megteremtése érdekében tett intézkedések ellenőrzése:
<https://drive.google.com/file/d/1NnPEWPfINd3t0O1VCB0Wz2eYD6d8f1Tw/view?usp=sharing>